

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE D LJUBLJANI

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/24 strani	Din 80—	1/8 strani	Din 350—	1/2 strani	Din 1000—
1/12 strani	Din 160—	1/4 strani	Din 500—	1/4 strani	Din 2000—
1/6 strani	Din 250—	1/2 strani	Din 700—	Priloga listu stane	Din 100 za 1000 kom.

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

štev. 23.

V Ljubljani, 15. decembra 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine:

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkovcih pri Lovro Petrovarju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptaju pri Kmetijskem društvu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljave.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. Pri naročilu 1000 kg in radi plačilnih pogojev naj vsak zahteva pismeno ponudbo. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čliski soliter 15.5% dušika v vrečah po približno 100 kg po Din 3.— za kg.

Kaljeva sol 42% pri odjemu 15 tonskega vagona po Din 168.—, pri odjemu 5—10 tonskem vagonu Din 170.—, franco vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 176 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo Din 90.—. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 500 kg po Din 168 za 100 kg franco vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 300 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosf. kisline, 1/2% dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 220.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudniški superfosfat 16% po Din 94.—, vreče po 100 kg Din 96.—, vreče po 50 kg. Pri pol- ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Sarova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra 18% po Din 110.—, 19% po Din 116.—, 20% Din 122.— za 100 kg, pri vagonem odjemu cene po dogovoru. Opozarjamo vse naročnike, da se ne moremo vezati na 18% no blago, ker moramo prevzeti žlindro od tovarne le od 18—20%. Tovarne zamorejo blago dobavljati le po izpadu produkcije.

Krmila.

Klajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg, na drobno Din 3.80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličče po Din 2.60 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.90 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 7 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribje olje za živino v ročkah po 3 kg = 70 Din; se pošilja po pošti; v steklenicah po 1/4 litra Din 18.—, v steklenicah po 1 1/2 Din 30; v posodo kupca po 22 Din za kg.

Promiul, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 11 Din kg, najmanj 5 kg. Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju). Pekh hrana za živino z vitaminom po Din 62 za kg.

Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamozelnica Kōla H320 za motorni pogon po Din 2770, Slamozelnica KS 2A za ročni pogon Din 2000.

Slamozelnice Borek: JS8 po Din 1680, VS10 po Din 1890, VFS12 po Din 2200 VFSR12 z verigo po Din 2250, VFS14 z verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2600, z varnostno varovalko Din 2800, EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBS za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobiljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobiljač za oves EMO po Din 2000.—

Reporeznica Borek EWC po Din 980, EWL po Din 740, EWO po Din 740.

Reporeznice, domače, male po Din 370, velike po Din 700.

Telečji napajalniki po Din 130.

Gumijevi seski za napajalnike po Din 30.

Gobčni odpirachi Expres Din 150 za komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000; G za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, KI 10 lit. po Din 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Plnje št. 1 za 5 lit. po Din 620, št. 2 za 10 lit. po Din 750.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din.

Strišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Koda-nja), v škatljicah po 25 gr po Din 12, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 500 gr po Din 180.

Brzoparilnik Alfa s pocinkanim kotlom, 50 literski po Din 1250; 80 literski po Din 1625; 120 literski po Din 1850.

Brzoparilnik Wema z bakrenim kotlom 70 literski po Din 1400; 90 literski po Din 1700; 130 literski po Din 1900.

Brzoparilnik domači, s pocinjenim kotlom 60 literski po Din 1030; 80 literski po Din 1150.

Garkon, sredstvo zoper uši in garje pri živini. Zavitek od 1/2 kg po 15 Din.

Živnozdravniki predmeti (češki izdelek); požiralnikove cevi za teleta po Din 70, za goved po Din 180; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 70, irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80; obroči za bike poniklani po Din 25, navadni po Din 20; toplomer za merjenje vročine po Din 20; znamke za perutnino celoidne po Din —.25 za komad, aluminijaste z številkami po Din —.75 za komad.

Sadjarški in vrtnarski predmeti.

Cepilna smola v škatljicah po 1/4 kg po Din 8; v škatljicah po 1/2 kg po Din 15; 3/4 kg po Din 28.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Brusni kamni za Kundejevo blago po Din 10 umetni in po Din 40 naravni.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54. Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencihi gnezdi Din 135 do 150, peresa k škarjam po Din 1.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40 do 90.

Drevesne šteti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18 do Din 40.

Strgule za drevje po Din 22 do 26.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirim podaljševalnim cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Samodelna nahrbtna škropilnica A. H. 20 tvrdke Nechwile s 4 m dolgo bambusovo cevjo skupno po Din 1300.

Samodelna nahrbtna škropilnica Vega francoski sistem po Din 1250.

Škropilnice. Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigz po Din 740 komad, s pumpo na poteg po Din 740 za komad.

Razpršilnik Flick za visoko drevje po Din 110 za komad.

Škarje za striženje mej od Din 40 do Din 120.

Papirnati drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter.

Sotor lepilo po Din 50 za kg.

Papir za lepilne pasove po Din 1 za meter. Dobi se v ovitkih po 50 metrov.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.

Arborin v sodih po 100 kg po Din 10 za kg, v posodi kupca po Din 11 za kg.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vesbine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z embalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Rafije ličje, kg po 20.— Din.

Vilaste lopate za rahlanje zemlje po Din 100.

Vinogradniški in kletarski predmeti.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50 za kg.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60 za komad.

Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojnične sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.

Gnojnične sesalke E 450 Din 900; F 400 Din 980; F 450 Din 1000.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3,5 m po Din 1300; podaljšek 1,50 m Din 250.

Robkač za koruzo EMR po Din 1.120.—, mali ročni po Din 110.—.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600, D10MN po Din 1050, D9SS po Din 1100, D8MN po Din 1000, D7MN po Din 900.— s plužno na vijake Din 1100, D6MNR 750, D5MNR Din 700, dvojni obračalni plug BW5 po Din 1650, dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520, obračalni plug NW7 po Din 1150, obračalni plug NW5 po Din 1130.

Osipalnik DHUN po Din 700.

Glave D9SS po Din 410, D8MN po Din 400, D7MN po Din 300; D6MN po Din 270; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; HNW7 po Din 470, osipalnik DHUN po Din 480.

Glave URB4 za lesene pluge po Din 150.—.

Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.

Prevozna priprava za D7, D6 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.

Izruvač za krompir sedemdelni 300 Din.

Plužne, enokolesne po Din 150.

Brane.

Trodelna njivska brana IVA, široka 2.50 m, težka 92 kg, Din 1300.

Dvodelna njivska brana I široka 2 m, težka 88 kg Din 1346.

Trodelna njivska brana Ia, široka 2.25 m, težka 107 m, Din 1450.

Travniške brane z zvezdnimi členki široka 1.80 m, težka 60 kg po Din 900.—

Travniška brana Lipsia L3d, široka 1.65 m, težka 52 kg Din 850.

Travniška brana Lipsia L4d, široka 1.95, težka 60 kg, Din 1000.

Travniška brana Lipsia L5d, široka 2.25 m, težka 70 kg Din 1150.

Kombinirana travn. in njivska brana KW1, dovdelna, široka 1.50 m, težka 60 kg po Din 950. njivska brana KW2, široka 2.25 m, težka 88 kg, trodelna po Din 1350.

Lahke posevne IVal po Din 520; IVbL po Din 480.

Brane na krožnike SEIOL Din 3.500.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750, ročni po Din 180.

Izluščevalc za deteljo EVS Din 1.850, EVSM, Din 1.650.

Triljerji (originalni Heidovi), razr. II/2 po Din 3100, III/1 po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.

Vitelj (gepeli) EGB po 3000 Din; EGF transmisija za vitelj ER po Din 1630., D800 po Din 540.

Bencin motorji Lorenz 3—4 KS Din 10.000, 3—4 KS stabilni Din 9000; 4—5 KS prevozni Din 14.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 31 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

KREMŽAR-JEVA

gnojnična črpalka

je sigurno najboljša. Z lahkoto je mogoče z njo načrpati v 1 min. 150 litrov. Črpalka je iz la železa točno prestružena, cev pa je iz kov. železa. Črpalke v vseh dolžinah od 0.5 do 7.5 m imajo v zalogi:

KMETIJSKA DRUŽBA
V LJUBLJANI

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelletev in omastitev domače, posebno klavne živine. - Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 D.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

IVAN JAX IN SIN

LJUBLJANA, Gosposvetska c. 2.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lasne tovarne

15 letna garancija.

Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno

Pisalni stroji

„ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn, Dürkopp, Styria, Nero. Pletilni stroji v dno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

Daje tudi na obroke

Cenike franko in zastoj.

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE D LJUBLJANI

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani, Novi trg šte. 3. Urejuje inž. Rado Lah

štev. 23.

V Ljubljani, 15. decembra 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Članarina Kmetijske družbe v Ljubljani znižana na 30 Din. — Združitev kmetijskih listov v skupno glasilo. — Poklonitev odbora Kmetijske družbe novemu banu. — Zveza med čebelarstvom in kmetijstvom. — Raznovrstna uporaba brzoparilnikov. — Jesensko oskrbovanje sadnega drevja. — Repoveznica z bobnom. — Zakonski predpisi glede izvoza in uvoza vina. — Nove težave v kmetijstvu, nastale po vinskem davku. — Naše mlekarstvo. — Delo v živinorejskih zadrukah. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Književnost. — Kmetijske novice. — Zborovanja kmetijskih podružnic. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržni pregled. — Tržne cene. — Inserati.

Članarina Kmetijske družbe v Ljubljani znižana na 30 Din.

Glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani je v svoji seji dne 12. decembra 1930. storil naslednji sklep:

Z ozirom na težko gospodarsko krizo, ki ogroža obstoj našega kmetijstva, in na številne želje kmetovalcev, izraženih potom svojih podružnic, se Kmetijska družba odreka prispevku, ki bi ji pripadel po zadnjem odborovem sklepu od 5 Din za vsakega člana in bo za leto 1931. kot družbeno članarino pobirala samo

**naročnino za „Kmetovalca“
od 30 Din.**

Navzlic temu bo nudila članom vse ugodnosti, kakor doslej.

Obenem dovoljuje podružnicam, da pobirajo podružnični prispevek od svojih članov v iznosu do največ 5 Din. Lahko se pa tudi one odrečejo temu prispevku, če imajo druge dohodke, ki jim omogočajo uspešno delovanje.

Navodila za nabiranje članarine glej pod „Družbenimi vestmi“.

**Kmetijska družba
v Ljubljani.**

Združitev kmetijskih listov v skupno glasilo.

Kmetje po deželi so morali biti naročniki skoraj vseh slovenskih kmetijskih listov, če so se hoteli poučiti o kmetijskih panogah svojega gospodarstva. To jih je pa stalo nad 150 Din letno, kar je pomenjalo ravno za najbolj kmetijsko-napredne in ukaželjne izmed njih precejšnje breme. Saj ima naš mali, komaj milijonski narod, kar osem kmetijsko-strokovnih glasil, od katerih vsak obravnava v glavnem po eno kmetijsko panogo, izvzemši „Kmetovalca“, ki je pisal o vsem, kolikor mu je to pač dopuščal pičlo odmerjeni prostor.

S tem položajem pa naši kmetje niso bili zadovoljni, ampak so ponovno na zborovanjih in občnih zborih izražali željo, naj bi se ti listi združili v eno samo glasilo, da bi jim ne bilo treba plačevati naročnine za toliko listov. Ker pa ti predlogi niso bili stavljeni samo od drugih društev, ampak celo na občnem zboru Kmetijske družbe, je ta v letu 1927, sklenila v glavnem odboru, povabiti razna sorodna društva, da se izjavijo k združitvi listov. Tedaj so vsa ta društva odklonila vabilo Kmetijske družbe.

Letos poleti je pa banska uprava dravske banovine, na pobudo od kmetijskega podeželja, započela sama to akcijo in pozvala vsa strokovna društva, da zavzamejo k združitvi listov v skupno glasilo svoje stališče. Po zaslišanju mnenj vseh povabljenih društev je banska uprava sklicala anketo zastopnikov društev in urednikov, ki jo je vodil sam pomočnik bana, g. dr. Otmar Pirkmajer. Na njej se je načelno sklenila združitev listov, vendar so si zastopniki nekaterih društev pridržali pravico, vprašati za mnenje svoje občne zbere. Na anketi je bil tudi izvoljen odsek, ki je imel nalogo staviti banski upravi točne predloge za izvedbo tega načrta, kar se je zgodilo še istega dne.

Na predlog omenjene ankete, ki je vseboval tudi podroben načrt, je banska uprava povabila Kmetijsko družbo, kot najmočnejšo kmetijsko korporacijo Dravske banovine, naj prevzame ona izdajanje skupnega glasila, ter ji obenem obljubila tudi primerno podporo za list, če bo ta imel izgubo.

Glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani je v svoji seji dne 26. novembra 1930, proučil odlok banske uprave in po daljši debati sklenil ugoditi temu vabilu pod naslednjimi pogoji:

Novo glasilo naj izhaja pod imenom „Kmetovalec“, ki se naj poveča na dvojni dosedanji obseg, in sicer 16 strani strokovnega in 8 strani inseratnega dela. Glavno uredništvo naj ostane pri družbi, medtem ko se za posamezne panoge povabijo specialna kmetijska društva, da imenujejo svoje urednike, oziroma da se skliče uredniški posvet, ki naj organizira list tako, da bo odgovarjal duhu časa.

Da se krijejo stroški za izdajanje lista, se zviša članarina pri družbi na 30 Din, ki se vsa porabi za izdajanje povečanega „Kmetovalca“. Podružnice smejo od svojih članov pobirati prispevek do največ 5 Din.

Na osnovi tega sklepa je Kmetijska družba povabila strokovnjake banske uprave in urednike strokovnih listov na uredniški posvet, na katerem se je sklenilo, kako naj izgleda bodoči „Kmetovalec“. Določila sta se dva glavna urednika izmed družbenih

strokovnjakov. Vsaka izmed naslednjih panog pa dobi določen prostor v listu in posebnega urednika: Splošno kmetijsko gospodarstvo 2 strani, poljedelstvo 2 strani, hmeljarstvo $\frac{1}{2}$ strani, sadjarstvo in vrtinarstvo 2 strani, vinarstvo in kletarstvo 2 strani, živinoreja in mlekarstvo 2 strani, konjereja $\frac{1}{2}$ strani, čebelarstvo 1 stran, gozdarstvo 1 stran, zadružništvo 1 stran, gospodinjstvo $\frac{1}{2}$ strani, družbene zadeve $1\frac{1}{2}$ strani, skupno 16 strani.

Oblika povečanega „Kmetovalca“ ostane dosedanja, le papir bo boljši in list bo obrezan ter sešit. Oblika bo torej dokaj ličnejša in tudi vsebina raznovrstna ter odgovarjajoča današnjemu stanju kmetijstva, ker bo vsaka panoga urejevana po najboljšem strokovnjaku.

V to svrhu je Kmetijska družba naprosila vseh pet kmetijskih društev: Sadjarsko in vrtinarsko, Vinarsko, Čebelarstvo, Hmeljarsko in Konjerejsko društvo, da naj imenujejo kot urednike njim pripadajočih panog svoje dosedanje urednike njih glasil. Temu vabilu sta se dosedaj odzvala le Vinarsko in Konjerejsko društvo, ki sta sklenila, da prenehata po novem letu z izdajo „Naših Goric“ in „Konjerejca“. Ostala društva se dosedaj še niso izjavila.

Nadalje se je pri tozadevnih pogajanjih pri Kmetijski družbi poudarjalo, da bo družba tudi v bodoče podpirala delovanje vseh navedenih društev, ker mora njej, kot glavni kmetijski korporaciji v Dravski banovini, biti na tem ležeče, da se izvaja pospeševanje in napredek vseh kmetijskih panog v enaki meri in čim intenzivneje.

Združitev kmetijsko-strokovnih listov v Dravski banovini v skupno glasilo društev je zgodovinsko važni čin, ki pomenja prvi korak na potu združitve vseh gospodarskih sil v Dravski banovini. Naš novi ban, gosp. dr. Drago Marušič, je o priliki sprejema ožjega odbora Kmetijske družbe, dne 12. t. m. poudarjal, da bo na svojem novem mestu deloval za koncentracijo vseh gospodarskih sil v Dravski banovini, kajti uverjen je, da edino s skupnim delom vseh kmetijskih korporacij bo mogoče uspešno se boriti proti težki krizi, ki ogroža obstoj našega kmeta.

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Poklonitev odbora Kmetijske družbe novemu banu.

V petek, 12. t. m. se je glavni odbor Kmetijske družbe poklonil novemu banu dr. Dragu Marušiču. Odbor je vodil predsednik vlad. svetnik Detela, ki je iskreno pozdravil novega bana. Pri tem je omenil, da je g. ban že v svojem nastopnem govoru povdaril pomen kmetijstva in obljubil svojo pomoč kmetskemu stanu kot najvažnejšemu v državi. G. predsednik je tudi pripomnil, da bo slovenski kmet s hvaležnostjo do Nj. Vel. kralja vzel na znanje ravno istega dne objavljeni manifest vlade o znižanju davščin, trošarin in drugih dajatev, ki so dosedaj najtežje obremenjevale ravno kmeta. Ta vladna izjava je pravo božično darilo za našega kmeta, ki si v današnji krizi ne ve pomagati. G. predsednik je nadalje naprosil gospoda bana, naj blagovoli podpirati tudi Kmetijsko družbo kot glavno kmetijsko korporacijo Dravske

banovine v njenem delovanju, usmerjenem za izboljšanje gospodarskega stanja našega kmeta.

Gospod ban se je zahvalil za pozdrav in podaril, da so mu delno znane dosedanje zasluge Kmetijske družbe za izboljšanje kmetijstva v Dravski banovini, ve pa tudi kakšne naloge jo še čakajo v bodočnosti, zato ji bo posvetil vso svojo pozornost. Pozna pa tudi težki položaj kmeta v današnji krizi, ki zahteva intenzivno delo za omiljenje tega stanja. Za izboljšanje krize je pa potrebna koncentracija vseh gospodarskih sil v Dravski banovini, zato bo tudi on, ki ga je zaupanje Nj. Vel. postavilo na to visoko, a odgovorno mesto, nadaljeval na delu za združenje vseh kmetijsko-gospodarskih korporacij v banovini. Le s skupnim delom bo mogoče prestati težke čase, ki jih sedaj preživlja slovenski kmet. Obljubil je tudi vso podporo Kmetijski družbi pri njenem delovanju.

Na to se je razgovarjal z odborniki ter si zabeležil njih želje za izboljšanje gospodarskih razmer v kmetijskih občinah.

Zveza med čebelarstvom in kmetijstvom.

Čebelarstvo je panoga, ki je tesno zvezana s kmetijstvom, četudi jo v veliki meri gojijo stanovi, ki imajo le malo posla z obdelovanjem zemlje. Navzlic temu ga kmet ne sme podcenjevati, kajti korist, ki mu jo donajajo čebelice, ne obstoji le v medu in vosku, ampak v mnogo večjem obsegu v drugih uslugah, ki jih dandanes še premalo cenimo. Mnogi znanstveniki so proučevali delo čebelic, ki ga vršijo v korist poljedelstva in sadjarstva, in prišli do naravnost presenetljivih ugotovitev. O tem piše podrobneje dr. Konjev v „Glasniku kmetijskega ministrstva“ in navaja zanimive podatke, ki so vredni, da z njimi seznanimo naše kmetovalce.

Predvsem ugotavlja pisec, da je edino čebela v stanu izkoristiti prirodno bogastvo, ki leži v nektarju raznega cvetja, ki bi brez teh živalc bil izgubljen. Iz nektarja, sladkega soka v cvetju, napravljen med je zdravilo, obenem pa tudi hranilo, ki se ne da nadomestiti s sladkorjem. Med torej ni morda samo poslaščica, ampak jed, ki jo v severnih deželah uživajo vsak dan, kakor pri nas kruh ali kavo. Tudi vosek je v mnogih tehniških pripravah neobhodno potreben in se tudi ne da nadomestiti z drugimi sličnimi sredstvi.

Toda korist, ki jo čebele nudijo človeštvu z nabiranjem medu in voska, ni tako velika kakor ona, ki nastane z brezplačnim oplojevanjem cvetja raznih kulturnih rastlin in sadnega drevja. Pridelek mnogih rastlin, ki zahtevajo tuje oplojevanje za napravo semena in ploda, je naravnost odvisen od mrčesa, in seveda v prvi vrsti od čebel. Zanimivo je izvedeti, kako so znanstveniki in praktični kmetovalci v zadnji dobi številčno ugotovili, v kakšni meri je pridelek semena detelje, ajde, bombaža, gorčice, buč, esparzete in mnogih drugih rastlin odvisen od dela čebel. Agronom Klingens je dognal, da se pridelek semena detelje vsled delovanja čebel poveča do 31 krat. Dr. Zander pravi, da daje ajda v bližini čebelnjakov petkrat več zrnjane tista, ki je 4—5 km od njih

oddaljena. Posebno sadjarje bodo zanimale naslednje ugotovitve, da dajo cvetovi:

	brez čebel	s čebelami	
jabolk	2%	20%	plodov
črešenj	3%	40%	„
hrušk	0%	50%	„
jagodičja	9%	27%	„

Kot zgodovinsko dejstvo se priča, da sadje v Avstraliji tako dolgo ni dalo plodov, četudi je močno cvetelo, dokler niso bile iz Evrope dopeljane čebele. — Iz teh kratkih podatkov sledi, da so čebele izrednega pomena za kmetijstvo. In prof. Berner na Nemškem je izračunal, da napravijo čebele v kmetijstvu 15 krat več koristi v obliki zvišanja pridelkov raznih plodov, nego znaša skupna vrednost medu, voska in rojev.

Tudi drugi učenjaki so prišli do sličnih ugotovitev. Tako pravi dr. Evert, da je samo malo število rastlinstva samoplodno in zaradi tega se v medsebojnem prekrizevanju in oplojevanju stalno izboljšuje v svojih kakovostih in v plodovih. Nadalje je dr. Goederham ugotovil, da ameriška sliva brez mrčesa ne da plodu in da zadosten dostop čebel zviša pridelek za več nego dvakratno množino. Hendrikson je številčno dognal, da je zvišanje pridelka sliv odvisno od množine čebel na dotičnem prostoru in od njih oddaljenosti od dreves. Pri nekkih vrstah je to zvišanje doseglo 6—8 kratno množino. Ameriški agronomi so izračunali neposredno in posredno korist, ki jo donaja čebelarstvo Združenim državam. Za leto 1926. je ta korist znašala leno vsoto od pol milijarde dolarjev (t. j. 28 milijard Din).

Iz teh kratkih podatkov lahko vsakdo razvidi, da ima čebelarstvo posebne naloge v našem kmetijstvu in ga zato ni podcenjevati. Posebno nevhvaležni so kmetovalci v tistih okrajih, kjer sejejo obilo ajde, če zabavljajo čez čebelarje, ki pripeljejo svoje čebele tja na pašo. Saj je to obenem njih korist, ko jim te živalce pomagajo oploditi ajdo, ker imajo sami premalo panjev.

Kakšno pa je stanje čebelarstva v naši državi, nam pove statistika. Število panjev na četvorni kilometer v Jugoslaviji je zelo nizko in dosega komaj 23 panja. V primeri s tem ima Nemčija 8 panjev na kilometer. Izmed vseh evropskih držav je samo Italija še na slabšem kakor mi, ker ima le 08 panjev na četvorni kilometer. Torej to številčno stanje nas ne more zadovoljiti.

Kakovost našega čebelarstva je pa še mnogo slabša, če upoštevamo, kako malo okvirnih panjev imamo v primeri s kranjiči in s slamnatimi panji. Po statistiki iz leta 1921. je bilo v državi 72 odstotkov preprostih in le 28 odstotkov modernih okvirnih panjev. Slovenija je v tem pogledu na prvem mestu, ker ima nad 70 odstotkov modernih panjev, medtem ko jih je v Srbiji, Črni gori in Macedoniji komaj 8 odstotkov. O številu panjev v vsej državi nam sicer nove statistika, da je isto raslo od leta 1921. do 1927., potem pa padlo na polovico. Vendar so te številke nezanesljive, kajti malo je verjetno, da bi od 708 000 panjev v letu 1927. ostalo v l. 1929. le 340 000. Pisatelj ugotavlja tudi, da v tej devetletni dobi čebelarstvo v naši državi ne zaznamuje posebnega napredka, izvzemši nekoliko zvišanja okvirnih panjev.

Pridelek medu v državi v l. 1929. cenil pisec na 15 milijonov kg v vrednosti od 300 milijonov Din in

blizu 1 milijona kg voska v vrednosti okrog 80 milijonov Din. Četudi so cene za med in vosek vzete nekoliko previsoko, vendar nam pričajo o visoki gospodarski vrednosti čebelarstva.

Umestno je, da se naši kmetovalci pouče o važnosti čebelarstva ne samo kot dobičkanosne panoge, ki donaša nekaterim lepe dohodke, pa tudi ne samo kot „noezije kmetijstva“, s katero se za zabavo bavijo stari prevžitkarji in učitelji, ampak kot važen pripomoček celotnega kmetijstva, ki napravlja tudi druge panoge dobičkanosne. Zato naj kmetovalci primerno cenijo tudi čebelarstvo. L.

Raznovrstna uporaba brzoparilnikov.

Ravno dvajset let je minulo, odkar je Kmetijska družba začela uvajati brzoparilnike za parjenje krme, predvsem za prasiče. Ta kotel se je med našimi kmeti tako hitro razširil, da ga ima skoraj že vsaka boljša kmetijska hiša. Izkazalo se je namreč, da v navadnem kotlu kuhana krma ni toliko vredna, kakor parjena.

Slika 42. Brzoparilnik za parjenje krme.

Parjena krma ohrani vse hranilne snovi, je bolj zdrava in tečna nego kuhana, zato jo živali rajše žro. — V brzoparilniku razvijajoča se para uniči vse gnilobne in plesnobne glivice, s čemer se živali obvarujejo pred boleznimi. — Manjvredna krmila, kakor odpadki od repe, pese, razni plevel, pleve, krompir itd. postanejo pri parjenju bolj redilna. — Tudi pokvarjena krmila: zmrzel in nagnit krompir, zatohel oves, plesnivo seno in podobno se morejo pokladati živini brez škode za njeno zdravje, če so bila prej parjena v brzoparilniku, kajti vroča para uniči vse strupene glivice. — Prav posebno je pa upoštevati prihranek na kurivu in času pri brzoparilnikih.

Brzoparilnik obstoji iz močno pocinkanega kotla, ki se da neprodušno zapreti. Vanj se zlije le malo vode, da sega do dna razdeljivca pare. Na ta

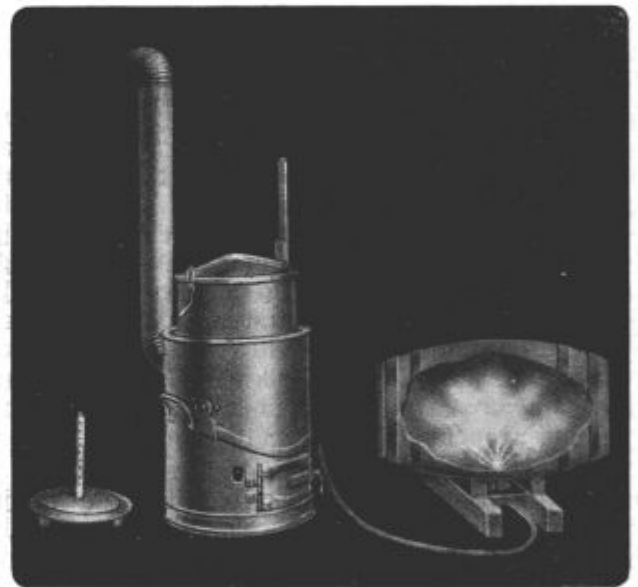
razdeljivec pare je naložiti krmo do vrha in potem se zapre. Ognjišče pod kotlom potrebuje le malo kuriva. Voda se segreje, izpremeni v paro, ki vhaia med krmo in jo pari. Krma je sparjena že po 20 do 30 minutah od časa, ko se začne razvijati para. Kotel je tako zgrajen, da se ga lahko nagne in naenkrat iz njega iztrese parjena krma.

Prednost brzoparilnika obstoji tudi v tem, da se ga da povsod postaviti, ne da bi ga bilo treba vzdati.

Prvotno so bili brzoparilniki tako zgrajeni, da so jih mogli rabiti samo za pripravlanje krme. Tehnika pa napreduje in je tudi to pripravo izboljšala in izpopolnila, da služi danes lahko v različne svrhe: 1. Za parjenje krme; 2. za segrevanje vode; 3. za preparjenje sodov; 4. za žganjekuho; 5. za vkuhavanje sadja in čežane; 6. za pranje perila.

1. **Parjenje krme** smo že opisali in nam še bolj nazorno prikazuje slika 42.

2. **Segrevanje vode** se vrši z brzoparilnikom tako, da ga lahko namestimo tam, kjer potrebujemo toplo vodo.

Slika 43. Brzoparilnik za preparjenje sodov.

3. **Preparjenje sodov** v kletarstvu se lahko izvede tudi s to pripravo, treba ji je samo dodati poseben varnostni oddušek, na katerega se natakne cev za dovod pare v sode. S tem se popravi vse pokvarjene sode. Delo vidimo na sliki 43.

4. **Pri žganjekuhi** snamemo kotel, ki ga rabimo za parjenje krme, in postavimo na njegovo mesto pravi bakreni kotel za žganjekuho s cevmi in hladilnikom, kakor nam kaže slika 44.

5. **Vkuhavanje sadja in čežane** (marmelade) se tudi lahko izvaja v tem kotlu, ker se da ogenj pri vkuhavanju primerno regulirati.

6. **Za pranje perila** je potreben poseben pralni vložek s pralnim razpršilcem, v katerega se vložijo namiljeno perilo. Voda sme segati samo do razširjenega razpršilca, ki brizga paro enakomerno na perilo, kakor vidimo na sliki 45.

Ta opis brzoparilnika in njegove raznovrstne uporabe je bil potreben, da bodo naši kmetje vedeli, kako in za kaj vse se bo priprava lahko uporabljala in kakšne koristi ima kmet od nje. Glede vrst brzoparilnika je omeniti, da je pri nas dosedaj še najbolj razširjen „Alfa“ brzoparilnik, ki ga ima za svoje člane tudi Kmetijska družba.

Kmet mora pač dandanes bolj nego kdaj prej v svojem gospodarstvu shediti na času, trudu in surovinah, pri tem pa vsa dela opravljati času popolnejše in kolikor mogoče izrabiti pripomočke, ki si jih je s težkim denarjem nabavil. L.

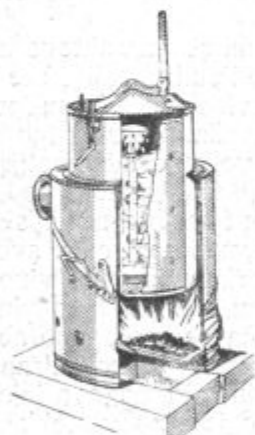
Jesensko oskrbovanje sadnega drevja.

Sadni pridelek je bil letos tam, kjer je sadje obrodilo, pravi blagoslov za slovenskega kmeta. Nad 150 milijonov dinarjev so dobili zanj sadjarji od inozemskih kupcev, in še več bi ga lahko prodali, ako bi ga imeli. To pomeni, da je sadjarstvo postalo dober vir dohodkov.

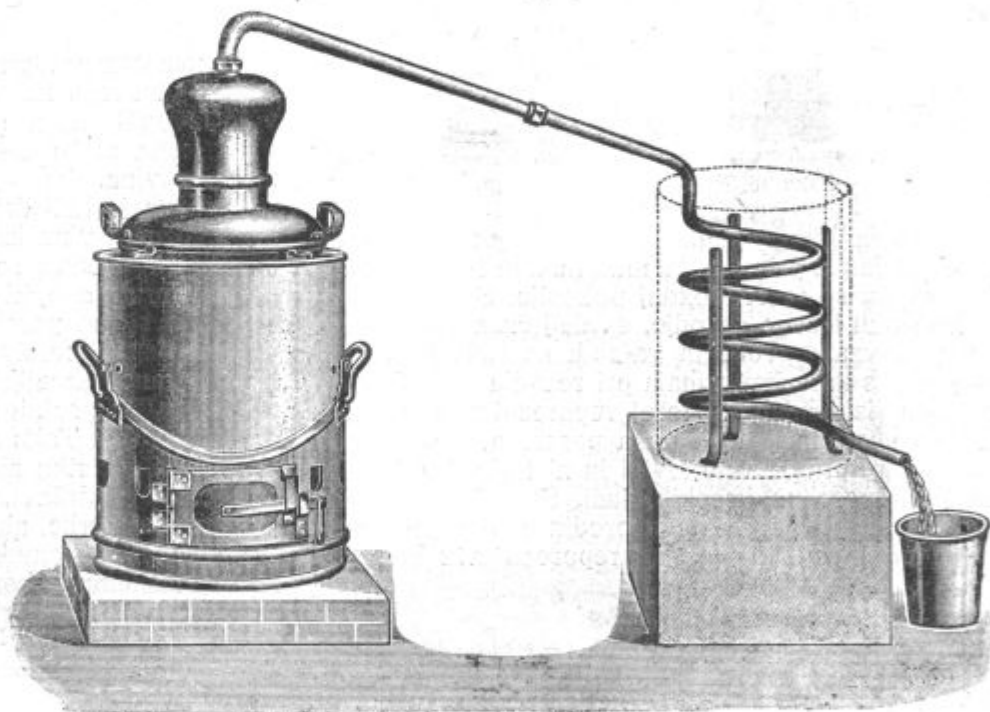
Najvažnejše pa je, da damo sadnemu drevesu dovoljno količino hrane, da more roditi dober, lep, okusen in obilen sad. Zemlja se z dobro letino zelo izčrpa na hranljivih snoveh. Rudninske snovi, ki smo jih v obliki sadja odtrgali z drevesa in jih prodali v inozemstvo, moramo zemlji vrniti, drugače le-ta kmalu obuboža in letina odpove. Sadje izčrpa torej zemljo na dušiku, fosforu, kaliju in apnu. Ako vzamemo razdaljo drevesa od drevesa v sadovnjakih na 8 m, pride na 1 ha 155 dreves. Na 100 m² sadovnjaka moramo raztrositi 10 kg mešanega gnojila Nitrofoskal-Ruše. Ako preračunamo množino mešanega gnojila za 1 doraslo drevo, potrebuje to najmanj 5 kg Nitrofoskala-Ruše. Na 10 m² sadovnjaka moramo potrositi 1 kg Nitrofoskal-Ruše, na 100 m² 10 kg, na 1000 m² 100 kg, na 1 oral 600 kg in na 1 ha 1200 kg.

Ako računamo jabolka po 3 Din za 1 kg in cenimo pridelek enega drevesa na 150 kg, tedaj dobimo vsoto 450 Din. (Niso pa bili redki primeri, ko je eno drevo dalo 1000 Din in še več.)

Stroški za gnojenje znašajo, če vzamemo specialno mešano gnojilo Nitrofoskal-Ruše z vsebino

Slika 45. Brzoparilnik za pranje perila.

Slika 44. Brzoparilnik za žganjekuho.

Dolžnost vsakega sadjarja pa je, da neguje svoje drevje kakor ostale gospodarske rastline. Sedaj v jeseni moramo okrog njega **prekopati zemljo v obliki kolobarja**. Sadno drevo črpa s svojimi tankimi koreninami hrano vsepovsod. Zato ni priporočljivo, gnojiti samo ozek pas okrog debla, temveč širši kolobar, ki naj sega vsaj še 1/2 m preko drevne krone.

Ako se sadjar ne more odločiti, da bi ves svoj sadonosnik prekopal, ker mu je žal ruše, potem ga mora vsaj dobro pobranati. Branati je podolgem in počez. S tem delom se ruša razreže in omogoči pristop zraka ter vlage v zemljo. Okoli mladega drevja je pa vsekakor napraviti kolobarje.

Sadno drevje moramo dalje obrezati in očistiti ter namazati inpoškropiti z dobrimi razkuževalnimi sredstvi proti škodljivcem.

dušika, fosforne kisline, kalija in apna 6:8:8:33, ki stane 100 kg v juta vrečah 200 Din, za eno sadno drevo 10 Din. To je 2—3% od izkupička. Žrtvovati za sadno drevo 2—3%, oziroma 10 Din za umetno gnojilo je najmanj, kar je sadjar dolžan storiti, če hočete ostati skrben in umen gospodar. Zato, sadjarji, ne zamudite pravilno negovati in zadostno gnojiti sadnemu drevju že v ješeni. Inž. Teržan.

Reporeznica z bobnom.

Naša živinoreja uporablja za krmo mnogo korenstva in gomolja, predvsem repo, peso, korenje, krompir in slično. Tega pa ne poklada živini v celi obliki, ampak navadno zrezanega. Ker je pa rezanje korenstva z navadnimi noži kakortudi z ribanjem

na ribežnu, preveč zamudno, se uporabljajo že več desetletij reporeznice raznih vrst. Posebno se je udomačila **reporeznica z bobnom**, ki je v pogonu zelo lahka in jo vrti lahko vsak otrok. Tudi v delu je zelo hitra, ker ima bobnen čez 100 rezil, zato je mogoče ž njo v eni uri narezati nad 500 kg korenstva.

Slika 46. Reporeznica z bobnom.

Posebno važen del reporeznice je bobnen rezil, ki je izdelan iz primerne materiala in so rezila tako močna, da se le rekdokdaj polomijo. Skrbno je izdelano tudi leseno ogrodje, da delj časa vzdrži. Les se ne navzame vode in ga tudi ne razjede kisline sadežev, s katerimi prihaja pri rezanju v dotiko. Po novjših izkušnjah so torej reporeznice z bobnom najbolj uporabne za kmetijska posestva, ker olajšajo delo pri pripravi krme živini in ni treba torej za to opravilo posebno krepkih ljudi. Svetujemo živinorejcem, da pri nabavi tega orodja upoštevajo predvsem prednosti, ki jih nudi reporeznica z bobnom.

Zakonski predpisi glede izvoza in uvoza vina.

Inž. S. Goriup.

Finančno ministrstvo je odobrilo premije za izvoz vina z namero, da se reši vprašanje večne vinske krize in omogoči naglo vnovčenje pridelka ter tako pomaga zadolženemu vinogradniku. Izvozna premija znaša 1 Din za vsak liter vina, ki gre preko državne meje in je svoj namen vsaj v Banatu in Dalmaciji popolnoma dosegla, ker je izvoz vina iz teh dežel izredno narastel. Samo preko Splita je bilo v zadnjem času izvoženega več kakor 100 vagonov za Švico, Francijo, Nemčijo, Avstrijo in Češkoslovaško. Velik del tega vina je šel preko tržaške in reške slobodne luke, kjer se je križal z drugimi vini in na to nadaljeval svojo pot.

Izgleda, da letos ne bo govora o kakem zastoju v vinski trgovini Dalmacije in Banata. Producenti so v svojih zahtevah skromni in zahtevajo komaj 2 do 3 Din za liter dobrega vina. Skoro polovico te

cene vrne država izvozniku v obliki premije in zato ni čudno, da lahko konkurirajo jugoslovanska vina v tujini, kjer ima kupec poleg vsega še garancijo, da dobi res pristno vino, kontrolirano od enoloških postaj.

V Sloveniji izvozna premija ne igra tako znatne vloge, saj se plača slovensko kvalitetno vino precej dražje, kakor dalmatinsko ali banatsko. Ker pa je na drugi strani visoka kvaliteta našega vina zlasti v Avstriji dobro znana, se bo gotovo dvignil tudi izvoz slovenskega vina, zato opozarjam čitatelje na predpise novega vinskega zakona.

Vino, namenjeno za izvoz, mora predvsem odgovarjati zahtevam vinskega zakona, ker se sicer zapleni, oziroma njegova prodaja onemogoči. Država hoče, da dobi jugoslovansko vino v tujini sloves in svoje tržišče. Da se to doseže, je podvrženo vse vino, ki gre preko meje, kemični analizi, razentega pa ima vinarski nadzornik dolžnost, da vrši pogostoma strog pregled v kletah vinskih izvoznikov.

Neposredno pred odpremo vina v inozemstvo vzame finančni organ od vsake sorte štiri litrske steklenice vina in jih zapečati. Eno steklenico izroči lastniku, dve pa pošlje kmetijski poskusni in kontrolni postaji v svrhu analize. Ako vino ne odgovarja zakonskim predpisom, se kaznuje lastnik po določbah vinskega zakona. Preden hoče lastnik svoje vino izvoziti, mora o tem obvestiti pravočasno tudi vinarskega nadzornika ter mu javiti čas, kraj in množino vina.

Važna je tudi določba, da se na zahtevo kupca pri izvoznem vinu lahko manipulira tudi s sredstvi, ki niso dovoljena po našem vinskem zakonu, pač pa po zakonu države, ki vino uvaža. Izvoznik mora dobiti v to svrhu posebno dovoljenje od kmetijskega ministrstva in izvrši potrebne manipulacije pod kontrolo organov kmetijskega in finančnega ministrstva na železniški postaji ali v tranzitnem ozir. svobodnem skladišču. Tako se na primer izvozno vino lahko pojača s čistim alkoholom, vendar tako vino ne sme ostati v državi, oziroma se mora uporabiti v industrijske svrhe, ako eksport ni bil realiziran.

Uvažati se smejo le vina, ki odgovarjajo našemu vinskemu zakonu. Ako je vino v steklenicah, morajo biti te zapečatenene in opremljene z etiketami. Poleg tega mora biti vsaki pošiljki priloženo spričevalo kontrolne postaje izvozne države, da odgovarja kvaliteta in proizvodno mesto označbi na etiketi.

Nove težave v kmetijstvu, nastale po vinskem davku.

Vinski davek oziroma trošarina je zadel konsumenta in producenta - vinogradnika; zadel pa je tudi poljedelca, katerega prav gotovo ni hotel obremeniti. Po trošarinskem zakonu se mora obdavčiti z vsemi davki, to je državnimi, banovinskimi in občinskimi, vsako ne na lastnem zemljišču pridelano vino; do 20. nov. je bilo za mošt res plačati samo banovinsko in ponekod tudi občinsko davščino, vendar se je morala po tem dnevu doplačati vsa vsota, ako vino še ni bilo konsumirano. Kdor ni neposredno prizadet in odobrava, da se davščine nalagajo tistim, ki jih prenesti morejo in nositi hočejo, ta mora biti s to davščino celo zelo zadovoljen.

Težave pa nastanejo, ko stopita producent-vinogradnik in neproducent-poljedelec v nekako konkurenčno razmerje. Ako potrebuje vinogradnik za svoje delavce pri domačiji, v gozdu, na travnikih ali njivah delavce, jim lahko nudi vino za lastno produkcijsko ceno, medtem ko mora kmet-poljedelec, ki nima lastnega vinskega pridelka, poleg tega nositi še vse davščine. Razvidno je torej, da pride potreba in s tem delavci neprimerno dražji onemu, ki nima lastnega vinskega pridelka.

Občutno in naravnost katastrofalno je to v krajih, kjer vino nima posebne cene, kjer ga je dobiti za ceno 1.50 do 2.50 Din, kjer dobe delavci vino neodmerjeno, kar v bučah, da se ga poslužijo kolikor ga hočejo, medtem ko mora neproducent k vinskemu stroškom pribiti še davščine, ki so v tem primeru mnogo večje od vinske nabavne cene, ker znašajo večinoma 2.75 Din od vsakega litra, pa četudi je vino najslabše kakovosti. Kdor je moral plačati davščino, pač ne bo nudil vina brez mere. Posledica bo, da delavcev v današnji dobi, ko jih na kmetih tako silno primanjkuje, sploh ne bo dobil.

Potrebno je, da se za ta primer nekaj ukrene, ker vendar ne more biti zmisel odredbe ta, da onemogoči delo kmetu, ki nima vinograda, medtem ko sili vinogradnika, da svoje vino brez potrebe razliva, kvari delazmožnost kmetskih delavcev, v celoti pa vsem škoduje. Vinska davščina naj bo odmerjena za tiste primere, ko pride v trgovski promet, to je gostilno. Tak je pravi namen davščine na vino, nikakor pa ni bila volja naredbodajalca, da bi s tem še pomnožil težave v kmetijstvu, ker jih je itak že dovolj.

Dr. P. St.

Naše mlekarstvo.

Fr. Pavlica, Škofja Loka.

Dandanes še ne zadostuje, če izdelujemo eno ali dveh vrst sirov v vsej pokrajini. Nuditi bi morali več, da bi popolnoma ustregli konsumentom, ki se navadno ene in iste vrste sira naveličajo. Samo večja izbira more priučiti naše ljudi, da bi postali trajni odjemalci mlečnih izdelkov. Poleg tega je razumljivo, da mora tudi trgovina s takimi izdelki kreniti na boljše pot.

Na Češkoslovaškem sem imel dovolj prilike opazovati, kako izbirčne so zlasti gospodinje pri nakupu mlečnih izdelkov in to predvsem pri maslu in sirih. Tamkaj more dobro uspevati samo ona trgovina, ki ima dobro in veliko izbiro. Vem prav dobro, da ne morem tamošnjih prilik primerjati z našimi. Češka je država z visoko razvito industrijo in lahko rečem z urejenim mlekarstvom. Vendar si moremo tudi pri nas želeči večji razmah v pogledu izdelovanja sirov in masla. Ustvariti moramo vsaj toliko, da zajezimo dovoz mlečnih izdelkov iz tujine, saj smo vendar samo agrarna država. „Mlekarski listi“ na Češkem so po novem letu 1930. brali levite domači gospodinje njihovih mest in to zaradi velikega konsuma ementalških sirov originalcev.

Ali ni tudi pri nas žalostno, da v veliki gospodarski krizi uvažamo iz inozemstva razne sire? Če pa hočemo temu odpomoči, ni to težko, saj menda ni zemlje pod solncem, ki bi imela toliko raznih naravnih pogojev, kakor jih ima ravno naša za izdelavo vseh vrst sirov.

V primeri nadomestitve domačega blaga s tujim, si lahko vzamemo za zgled Čehe, osobito za mehko in trdo sirarstvo. Je pa že na vidiku tudi ementalški sir, ki se izdeluje v Podkrpatski Rusiji današnje češke dežele, ki izpodriva originalca iz Švice. Češko mlekarstvo je stremilo za tem, da zadosti v prvi vrsti domači potrebi, izvzemši tvaruškov, ki se že odnekaj izvažajo za mejo. Pri tem delu pa ni samo obdržalo večine odjemalcev, temveč je število konsumentov še povečalo. Danes pa so češki mlekarji tako podjetni, da takoj onemogočijo privoz tujega blaga. Pri izvajanju konkurence igra tamkaj vlogo predvsem cena, nato pa bobneči francoski naslovi. Da pa ne pridejo ti mojstri ravno v navzkrižje z zakonom zaradi zaščitne znamke pri enem ali drugem siru, si pomorejo s pridavkom imena svojega kraja in podobno. (N. pr. stracchino Moravia itd.)

Poznam prav slabo urejeno vaško mlekarstvo, ki poleg domačih tvaruškov izdeluje vrsto samih specialitet. Vse vinjete pa nosijo tuja imena. Od roqueforta, de Brie, camamberta, stracchino, gervais, imate še več malih naslovov in smetanovih sirčkov.

Sedaj je na Češkem v prometu nad 30 vrst samo doma izdelanih sirov. Kakor pri sirih, tako tudi pri maslu, v vse obrate so zavedli pasterizacijo smetane in zakvaševanje s čistimi kulturami. In, ker je narod uverjen v dobroto domačega sirovega masla, tako s tehničnega, kakor bakteriološkega stališča, je dovoz tujega masla v dobrem gospodarskem letu nemogoč na Češko.

Moje mnenje je, da se naj pri naš ustvarja trde sire, predvsem emendolca, samo v krajih, kjer so res dani vsi pogoji za razvoj te vrste sira. Mlekarne na ravnini in zlasti one pri industrijskih centrih, se pa naj bavijo z izdelovanjem drugih sirov, nekaj pol trdih in mehkih. Čehi niso dolgo pomišljali, se li da izdelovati pri njih tuje vrste sirov. Pričeli so že davno pred svetovno vojno s poskusi. Tako je n. pr. mlekarška šola dobila v službo za nekaj časa francoskega sirarja. Danes je sir roquefort ali vrste camambert, de Brie, povsod doma. Tudi gorgonzola je razširjen. Trapistovski sir so zavedli v svoje obrate šele nekaj let pred vojno, ravnotako mehke sire romadur, limburški, dezert, so splošno razširjeni v večini siraren. Pomagati pa so si znali tudi pri edamcu. Da bi se bolje razširil, so uvedli poleg oblike krogle, tudi salamo. Ker se v mali prodaji v tej obliki manje vsuši in se lepše reže, je konsum edamca zvečan. V trgovini igra vlogo, za male novce nuditi mnogo in okusno. To pa je ravno mogoče doseči pri mehkih sirih, ki so zelo okusni tudi z manjšo tolsčobo. Poleg tega so pa taki siri lahko prebavni.

Potrebno je, začeti s poskusi v manjši meri, da se sirarji izurijo in da se ljudstvo priuči k uživanju, dosedaj še nepoznanih sirov. Vsekakor je že čas, da se opusti predsodke, kakor na pr., da je mogoče izdelovanje plesnivih sirov samo v gotovih skalnatih dublinah. Češka praksa je dokazala, da se pri njih ustvarjajo tudi dobri roqueforti in camamberti brez posebnih dublin. Ravnotako pa tudi dobri sirčki limburski in podobni samo iz domačega mleka. Je pa tudi gotovo, da zahteva vsako izdelovanje dobrega blaga, tudi dobrega čistega mleka.

Glede trgovine je pa tudi že čas, da isto izboljšamo. K temu je potrebna v glavnem dobra konkurenca. Ne glede na to, da so mlekarne v eninisti vezi,

treba je tekmovanja, kajti s tem se ne uravnava samo cene, se boljša tudi blago. Češki mlekarški upravniki so postali v tem oziru ne le trgovci, ampak skoro potniki, ki obiskujejo z vzorci svojih izdelkov trgovine, v kolikor nimajo v dotičnem kraju lastne prodajalne. Mariborske stojnice za prodajo sira so dale povod, da je neka trgovina znižala edamca in trapista od 20—25 Din pri kg. V bodoče morajo postati mlečni izdelki dnevna hrana in ne več luksusno blago!

Delo v živinorejskih zadrugah.

Skoro vsak dan slišimo in čitamo, da je živinoreja najpoglavitejša panoga našega kmetijstva. To je res, ampak le bolj poredko čujemo, kakšna pota naj ubere živinorejec, da si ta panoga opomore. Do napredka in večje dobičkanosti živinoreje pridemo brezdvomno le s pomočjo **vztrajnega in vestnega dela živinorejskih zadrug**. Teh imamo sicer mnogo, ampak živinorejska zadruga, ki ne vodi rodovnik in ne izvršuje kontrolne molže, je le zadruga na papirju in so njene koristi za napredek živinoreje malenkostne ali v večini primerov celo ničeve. Za nabavo in vzdrževanje par bikov še ni potreba ustanavljati živinorejske zadruge, ker preskrbo bikov ima po zakonu o pospeševanju živinoreje itak vršiti občina. Živinorejska zadruga, pri kateri se ne vrši temeljnih združnih nalog, je lahko celo v spodtiko in oviro za ustanovitev res delavljih in spošobnih zadrug v sosesčini.

Da se odstrani ovire neznanja, ki so do danes v mnogih primerih onemogočale notranje združno delo, da bodo združni funkcionarji znali pravilno vršiti svoje posle, sta se vršila lansko leto in letos v Kranju dva posebna tečaja, na katerih so imeli tečajniki vso priliko, se praktično izuriti v ocenjevanju živine za sprejem v rodovnik, vodstvo združnih knjig itd. Gorenjske živinorejske zadruge in nekatere izven Gorenjske so poslale v Kranj svoje najboljše ljudi, ki so sledili teoretičnemu in praktičnemu pouku z vidnim veseljem in resnostjo. V velikem interesu živinoreje je, da zadruge sedaj nikor več ne odlašajo, temveč da se takoj odločijo in pričnejo še pred novim letom z vodstvom rodovnika in mlečne kontrole. Predvsem drugim naj nemudoma izvolijo rodovne komisije, v katere naj pridejo spošobni, vneti in nepristranski združniki, zlasti taki, ki so obiskovali kranjski tečaj. Rodovne komisije naj začnejo brez odlašanja z ocenjevanjem in sprejemanjem sposobne živine v rodovnik. Ko bo to končano, naj prične zadruga takoj z izvrševanjem mlečne kontrole. Če prizadete zadruge tega ne storijo, bosta spet potekli jesen in zima v združnem brezdelju, dragoceni čas poide neizkoriščen, izgubljeno bo takorekoč vse leto.

Skoraj nobena živinorejska zadruga na Gorenjskem nima „merilne palice“. Ta priprava je potrebna vsaki zadrugi, ker drugače je nemogoče ocenjevanje na 100 točk. Z izposojevanjem takih priprav ni nič, to ve vsak preudaren združnik! Torej zadruge si naj s pomočjo svojih revizijskih združnih zvez takoj priskrbijo merilne palice in tudi vsaj po eno do tri posebne golide za kontrolno molžo.

Zanašati se na tujo pomoč kakršnesibodi vrste, je napačno, saj je vendar namen živinorejske zadruge — samopomoč. Zadruge ne morejo imeti danes

nobenega izgovora več, s katerim bi mogle opravičiti nadaljnje zavlačevanje, temveč se morajo odločiti, postaviti se na lastne noge in pričeti s samostojnim delom, kakor jim ga predpisujejo pravila. Če kaka zadruga n. pr. v kranjskem okraju še nadalje odlaša z delom, si daje s tem spričevalo nesposobnosti in nevrednosti nadaljnjega obstoja.

J. Sustič.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 65. Imam štiri prasičke, ki so jih močno napadle uši. Bojim se pa uporabljati proti njim sredstva, ki bi jim lahko škodovala. **Kako odpravim uši pri prasičih?** (A. P. v Š.)

Odgovor: Ušive prasičke je v gorki lizolovi vodi (na en škaaf gorke vode je primešati tri žlice lizola) temeljito očistiti in okopati. Istotako se morajo hlevi dobro očistiti in stene osnažiti. Tla in stene se morajo pomiti z apneno vodo. Treba je nanovo nastalati in šele potem se zamorejo prasički spustiti v tako očiščen hlev. To delo je ponavljati vsakih 8 dni tako dolgo, dokler uši ne izginejo. — Proti ušem je tudi mazilo „Blisk“, kemični izdelek, ki se dobi pri Alojziju Smole, Šmarje-Sap pod Ljubljano. Umljivo je, da bi mazanje nič ne pomagalo, če ne očistite tudi hleva in ga ne razkužite. **Vet. Rebernak.**

Vprašanje 66. Moji štiriletni kobili so začele zadnje noge otekati, ko stoji v hlevu. Po biceljih ima grinte, nekaj kožni izpuščaji. Začel sem to čistiti in gre proč dlaka z grintami vred, iz grint pa teče nekaka voda. **Kako nastanejo rape na konjskih nogah?** (M. K. v M.)

Odgovor: Svojo kobilo premalo snažite. Od vedne mokrote in blata se koža razmoči in ko se noga posuši, ostane prah od blata na koži, in sicer globoko pod dlako. To se zelo težko očisti, napravlja kobili srbečico, vsled česar se začne z zobmi drgniti, da se napravi rana, potem druga itd. Dlaka začne izpadati in tako postanejo **rape**, ki se ne dajo več popolnoma ozdraviti. Paziti je treba, da se te rane ne razširijo. Ker je ta bolezen po Vašem opisu že kronična, pokličite živinozdravnika, ki bo ukrenil primerno za zdravljenje. **Vet. Rebernak.**

Iz delovanja podružnic.

Kmetijska podružnica v Šmarju pri Jelšah je zborovala 8. decembra ob piči udeležbi, ako računimo, da šteje 110 članov. Razveseljiva pa je bila udeležba mladih posestnikov in fantov, četudi še niso člani, a se zanimajo za napredek kmetijstva, zlasti sadjarstva. Predavanju strokovnega tajnika g. Kafola so vsi sledili z velikim zanimanjem. — Po predavanju se je vršil razgovor o vseh gospodarskih vprašanjih: gospodarska kriza, cene vinu, žitu, itd. Zborovalci so soglasno predlagali združitev vseh strokovnih listov v „Kmetovalca“, vštveši „Sadjarja“ in „Čebelarja“. Zaraditega še vedno lahko obstoje čebelarstvo, sadjarstvo, vinogradniško društvo in imajo svoj kotic v „Kmetovalcu“. Zvišana članarina 40 Din nekaterim ni nič kaj po volji, trdo je za kovače. Vsi žele po novem letu zopet zborovanje s predavanjem.

Iz Zagorja ob Savi. V nedeljo, 30. novembra t. l. je priredila kmetijska podružnica kmetijsko predavanje, ki je bilo izredno dobro obiskano. Nad 100 kmetovalcev je z zanimanjem sledilo predavanju strokovnega tajnika Kafola. Po predavanju se je razvil živahen razgovor o škropljenju drevja z arborinom, o nabavi apnena dušika in nitrofoskala ter koruze za krmo. Lepo uspelo zborovanje je trajalo od 7. ure zjutraj do pol desetih, ki ga je načelnik g. Kolenc z lepim nagovorom zaključil. **K.**

Književnost.

Pšenica, spisal dr. V. Mandekić. Pod tem naslovom je v hrvatskem jeziku izšel VII. zvezek „Ratarske knjižnice“, ki jo urejuje prof. dr. Mandekić. Ta strokovnjak je najplodovitejši poljudni kmetijski pisatelj na Hrvatskem, ki je spisal že več kmetijskih knjižic. Mnogo izmed njih je izšlo celo že v drugi izdaji. Knjižica „Pšenica“ obsega 60 strani in je okrašena z 28 slikami. Vsebina je razdeljena na 27 odstavkov, v katerih opisuje pisatelj važnost pšenice, razen njene sorte, obdelovanje in gnojenje zemlje, oskrbovanje rastlin, žetev, mlačev, spravljanje pridelka, škodljivce in sploh vse, kar je v zvezi s pridelovanjem tega žita. Posamezna poglavja knjižice so pregledna in jasna ter nudijo vsakemu poljedelcu primern pouk o tem najbolj važnem našem žitu. — Knjižica stane 10 Din brez poštnine, po poštne povzetju 3.50 Din več. Bolje je naročnino poslati v naprej. Naročuje se pri upravi „Gospodarskih Novin“ v Zagrebu, Dalmatinska ulica 10, ali pa pri Kmetijski družbi v Ljubljani. L.

Kmetijske novice.

Prošnja za znižanje mestne trošarine za l. 1931. v Ljubljani. Sreski kmetijski odbor v Ljubljani je vložil prošnjo na mestni magistrat ter tudi osebno posredoval pri g. županu, da se naj znižajo ali sploh ukinejo trošarine na kmetijske pridelke. To prošnjo je utemeljeval s tem, da so cene kmetijskih pridelkov globoko padle pod pridelovalnimi stroški in ne more kmet iz dohodkov, ki jih zanje dobi, kriti niti svojih najnujnejših potreb. Zato je njegova kupovalna zmožnost zelo zmanjšana, kar morajo občutiti tudi ljubljanski trgovci. Zadolževanje kmetov pri kreditnih zavodih v Ljubljani, je ogromno. S tem pomagajo sami plačevati mestne davčne doklade in prispevajo posredno k mestnemu gospodarstvu. Vsled nizkih cen svojih pridelkov ne more kmet primerno plačevati svojih poslov in delavcev, ki zaradi boljšega zaslužka beže k industriji. Država in banovina je naložila občinam nova bremena, ki so občutno zadela naš kmetijski stan. Težki položaj našega kmeta je primoral sreski kmetijski odbor za ljubljansko okolico, da zaprosi g. župana in občinski svet mesta Ljubljane, da v proračunu za l. 1931. odpravi mestne davščine, ki obremenjujejo uvoz kmetijskih pridelkov na mestni trg. Predvsem naj se ukine mestna trošarina na mleko, klavno živino, ovce, prasiče, perutnino, sadje, drva, oglje domačega izvora, les in na druge kmetijske pridelke. Zastopniki kmetov ljubljanske okolice so trdno uverjeni, da bo občinski svet stolnega mesta Ljubljane upošteval težak položaj kmeta in v proračunu za l. 1931. odpravil omenjene trošarine. — G. župan je deputacijo prijazno sprejel in obljubil, da bo po možnosti upošteval želje, izražene v tej prošnji.

Društvo kmetijskih strokovnjakov Dravske banovine je imelo v nedeljo, dne 7. decembra 1930. v restavraciji „Zvezda“ v Ljubljani društveno letno skupščino. Zborovanje je vodil dosedanji predsednik kmetijski svetnik g. Viljem Rohrman. Skupščina je poslala udanostne oziroma pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru, ministrskemu predsedniku generalu Živkoviću, kmetijskemu ministru dr. Šibeniku in banu dr. Marušiću. Izvoljen je bil nov odbor. V predsedstvu so gg. Ivo Sancin, Franjo Kafof, Peter Miović in Josip Sustić, v odboru pa gg. Ivan Brecljnik, Franc Malasek, Ivan Pipan, Ludvik Rupeli, inž. Josip Teržan in Franc Trček. Za častnega člana je bil izvoljen kmetijski svetnik g. Viljem Rohrman. — Na skupščini se je razpravljalo o raznih stanovskih vprašanjih. Članarino se je znižalo na 20 Din. Izpremenilo se je tudi pravila v toliko, da so lahko redni člani društva ne samo kmetijski strokovnjaki z visoko, srednjo, ali nižjo kmetijsko šolo, temveč tudi ugledni

praktični kmetovalci ter javni delavci na kmetijskem polju. Ta določba ima namen, združiti vse resne delavce, ki jih naše praktično kmetijstvo tako zelo potrebuje. Na ta način hoče društvo uediniti vse sposobne moči v svrhu zaščite kmetijsko-strokovnih interesov in kolegialnega dela za ugled in dvig kmetijske stroke. Društvo je s tem osvojilo širokogrudno, moderno stališče, brez predsodkov družiti in formirati čete pioniriev za pospeševanje kmetijstva. Tako se odprva široko delovno polje, ker se ustvarja tudi društveni in duševni stik med šolanimi in nešolanimi strokovnjaki. — Toplo pozdravljamo ta korak najstarejšega društva kmetijskih strokovnjakov, ker dokazuje življensko zrelost in resno voljo za skupno delo v narodu za narod. Sklep društva je v popolnem skladu z intencijami 8. januarja 1929., ker odvrta stanovski separatizem in nestrpnost, ki zastrupljata stanovsko družabnost, ovirata uspešno delo in odbijata delavoljne ljudi ter delata tako le škodo kmetijskemu in narodnemu gospodarstvu sploh. Zato priporočamo vsem zainteresentom, ki so prežeti od ljubezni do kmetijstva in ki želijo postati člani tega društva, da se prijavijo društvenemu tajništvu (tč. v Kranju, kmetijski referent).

Zborovanje živinorejcev v Domžalah. Živinorejska zveza za kamniški politični okraj v Kamniku priredi v nedeljo, dne 21. decembra v Domžalah v Društvenem domu svoj občni zbor. Spored zborovanja: 1. Poročilo načelnika. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1929. 3. Volitev novega načelnika in nadzorstva. 4. Sprememba pravil, oziroma potrditev novih pravil. 5. Volitev selekcijske komisije in drugih pomožnih pododborov. 6. Slučajnosti. — Na to zborovanje vabita živinorejce za živinorejsko Zvezo načelnik Fr. Borc in odbornik Ivan Benda.

Zborovanja kmet. podružnic.

V nedeljo, 21. decembra 1930.:

Šenčur pri Kranju, ob treh popoldne pri načelniku Matiji Gašperlinu; Planina, ob treh popoldne v gostilni Špan; Cerknica, ob eni popoldne pri načelniku, 10; Semič, ob osmih zjutraj v šoli; Ribnica na Pohorju, ob osmih zjutraj v gostilni Josipa Petruna v Ribnici; Sv. Jurij ob J. ž. in okolica, ob polu devetih dopoldne v osnovni šoli;

na praznik, 26. decembra 1930.:

Prevalje, ob devetih dopoldne na Farl, 15; Rečica-Nazarje, po sv. maši ob polu dvanajstih v župnišču; Sv. Lenart nad Laškem, ob osmih zjutraj v občinski pisarni;

v nedeljo, 28. decembra 1930.:

Sora, takoj po jutranji sv. maši, ob sedmih v šoli; Galicija, po jutranjem sv. opravilu v šoli; Moste pri Ljubljani, ob desetih dopoldne v Ljudskem domu; Koprivna v Bohinju, ob dvanajstih pri načelniku; Stara Fužina v Bohinju, ob treh popoldne pri načelniku; Dol pri Ljubljani, ob polu štirih popoldne v Društvenem domu; Vodice, ob polu devetih dopoldne pri načelniku; Letuš, ob dveh popoldne v šoli; Struge pri Dobropoljah, ob treh popoldne v šoli;

v torek, 30. decembra 1930.:

Sv. Benedikt v Slov. goricah, ob osmih zjutraj v šoli;

na Novo leto, 1. januarja 1931.:

Sv. Pavel v Savinjski dolini in okolica, ob osmih zjutraj v občinski pisarni;

v nedeljo, 4. januarja 1931.:

Maribor in okoliš, ob devetih dopoldne v dvorani vinarске in sadjarske šole; Sv. Jakob v Slov. goricah, ob polu osmih zjutraj v stari šoli; Pilštanj, po ranem sv. opravilu v gostilni Franc Jazbeca; Koprivna, po cerkvenem opravilu pri mežnarju; Kranjska gora, ob enajstih dopoldne pri Kravanju; Smartno ob Paki, ob osmih zjutraj v šoli;

na praznik, 6. januarja 1931.:

Kovor pri Tržiču, ob desetih dopoldne v šoli (predava strok. tajnik Kafof); Ormož, ob polu devetih dopoldne v Kletarski dvorani; Preserje, ob treh popoldne pri načelniku;

v nedeljo, 11. januarja 1931.:

Kamnik, ob desetih dopoldne pri Rodetu na Šutni; Cirkovce pri Ptuj, po ranem sv. opravilu v Društveni dvorani.

Družbene vesti.

Nabiranje članarine za Kmetijsko družbo se najuspešneje izvede o božičnih praznikih. Načelnštva podružnic se pozivajo, da najkasneje do 1. januarja l. 1931. zberejo od vseh dosedanjih kakortudi od novih članov članarino za Kmetijsko družbo po 30 Din ter jo v celoti dopsljejo z nabiralnimi polami vred Kmetijski družbi v Ljubljani. Imenikov brez članarine ni mogoče upoštevati. Županskih potrdil za redno članstvo letos ni treba.

Podružnični prispevek, ki je bil dosedaj vključen v članarino 20 Din ter je znašal 5 Din, se odslej določi za vsako podružnico posebej od njenega odbora, in sicer v poljubni višini. Vendar ta prispevek ne sme presegati 5 Din od člana.

Prva številka l. 1931. izide 15. januarja ter se dopošlje vsem dosedanjim članom. Druga in nadaljnje številke pa samo tistim, ki so do tedaj poravnali članarino in jo je Kmetijska družba od njih, oziroma od podružnic že prejela. Načelnštva podružnic morajo torej od članov prejeto naročnino takoj nakazati družbi.

„Kmetovalec“ bo v novem letu izhajal v dvojnem obsegu in na boljšem papirju. Zato bo članarina 30 Din komaj zadostovala za kritje tiskarskih in drugih stroškov. Vse druge ugodnosti nudi Kmetijska družba svojih članom zastoj, zato

**mora vsak kmet biti član Kmetijske družbe
v Ljubljani.**

Kmetijska družba.

† **Klotar Bouvier sen.** Po mukepolni in dolgi bolezni je umrl dne 26. septembra t. l. na svojem posestvu v Gornji Radgoni znani vinski veleindustrijalec Klotar Bouvier sen. Dosegel je lepo starost 78-let. Pokojnik je pravzaprav ustvaritelj naše domače šampanjske industrije in vinske trgovine v steklenicah. Kdo ne pozna danes sloveče trvdke širom naše domovine. Njen sloves je šel še dalje po vsej Evropi. Podjetje, ki ga je pokojnik dolga leta vodil, se je pod njegovim spretnim vodstvom razvilo do najvišje popolnosti. Bil je tudi dolgoleten član naše družbe, ki se je plodonosno udeleževal tudi pri podružnici. Bodi mu ohranjen časten spomin!

† **Franc Matjašič.** Dne 10. decembra t. l. je preminul strokovnjak Franc Matjašič, višji vinarski nadzornik v p. v Radeči vasi pri Ptuju. Letos smo torej izgubili kar tri odlične može na polju našega vinarstva. Za Klotar Bouvier sen. in Antonom Puklavcem je legel v grob tudi vinarski nadzornik Matjašič. Velika je vrzel, ki jo zapuščajo ti možje za seboj. Višji vinarski nadzornik Matjašič je dolgo let deloval kot priznani strokovnjak v svoji stroki na bivšem Štajerskem. Bil je dalje časa načelnik vinarskega oddelka pri pokrajinski upravi v Ljubljani. Mnogo je tudi kot vinarski nadzornik pisal poljudne strokovne članke za naše in tudi tuje strokovne liste. Dosegel je starost 64 let. Velezaslužnemu vinarskemu strokovnjaku bomo ohranili časten in trajen spomin.

† **Franc Majcen.** Dne 24. novembra 1930. je umrl po daljšem bolehanju Franc Majcen, ravnatelj posestev Štajerske posejilnice v Podlehniku. Rajniki je bil daleč naokrog znan kot izredno marljiv in visoko strokovno naobražen vinogradnik. Svojo težko in odgovorno službo je opravljal do zadnjega. Pokopali so ga v Pobrežju pri Mariboru.

Uradne vesti.

Razpis službe kmetijskega strokovnjaka.

Glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani razpisuje mesto kmetijskega strokovnjaka. Prosilci za to mesto morajo imeti popolno fakultetno ali njej enakovredno izobrazbo in primerno kmetijsko prakso.

V prošnji, naslovljeni na Kmetijsko družbo v Ljubljani, je navesti potek študij in kmetijske prakse ter priložiti tozadnevna izpričevala v prepisu. Obenem je navesti svoje zahteve glede plače in ostalih pogojev namestitve.

Prošnje je vložiti najkasneje do 15. januarja 1931.

KMETIJSKA DRUŽBA.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani, dne 26. novembra 1930.

(Dalje in konec.)

Sledilo je poročilo g. ravnatelja o delovanju družbe od zadnje odborove seje. — Družba je zaprosila županstvo v Novem mestu za dovoljenje, da sme ometati in popraviti tamošnje skladišče. Županstvo pa je prošnjo tako dolgo zavlačevalo, da se letos ni moglo ugoditi že davno izraženi želji mestne občine, da bi se poslopje spravilo v dobro stanje. — Družba je zaprosila dalje Ministrstvo trgovine za osnutek obrtnega zakona. Na svojo prošnjo pa ni dobila nikake rešitve in je zato svojo prošnjo ponovila. — Prosila je Ministrstvo poljoprivrede za podporo svoje kmetijsko-gospodinjске šole, ki pa je bila odklonjena. — Istodobno je zaprosila za enako podporo tudi Ministrstvo prosvete. Kakor se sliši, je bilo tudi to brezuspešno. — Banski upravi je predložila sklep glavnega odbora, da doseže pri vladi odredbo, ki naj prepreči mladini v kmetskih občinah v starosti od 14. do 18. leta zaposlenje v tvornicah. Enako prošnjo je predložila ministrskemu predsedniku, ministrstvu za socialno skrbstvo in kabinetni pisarni. — Družba je zaprosila bansko upravo, da izda dovoljenje za oslajanje moštov in čimprej namesti kletarskega nadzornika. — Družba se je po svojem zastopniku udeležila ustanovnega občnega zbora „Centralnega mlekarškega društva v Ljubljani“ in pristopila kot njega član. — Na prošnjo podružnice Škofja vas - Vojnik je družba vprašala bansko upravo, kakšno stališče zavzema k vprašanju dovolitve sajenja šmarnice v nevinorodnih krajih za domačo potrebo kmetovalcev. Banska uprava je izjavila, da je po zakonu šmarnica sploh prepovedana in zato se ne sme nikjer saditi. To stališče se je podružnici javilo. — S sodelovanjem kmet. ref. Sustiča je priredila v Kranju v dneih od 11. do 13. oktobra razstavo uspehov gnojilnih poskusov, ki so bili v tem srezu izvedeni v tem letu s pomočjo tvornic za umetna gnojila in banske uprave kot prvi poskusni krožek. Razstava je zelo dobro uspela; poskusnikom so se dodelile primerne nagrade. — Družba je dalje zaprosila bansko upravo za premije umetnih gnojil, ki jih naj dovoli iz proračunskega zneska od 150.000 Din, da se iz njega dodelijo podpore v iznosu od približno 10% vrednosti za nabavo umetnih gnojil, da se na ta način omili gospodarska kriza in omogoči kmetom nabava teh sredstev. — Zaprosila je finančno direkcijo v Ljubljani, da omili izdano odredbo glede dovolitve vinočev pod vejo. — Na željo podružnice Sv. Bolfenk pri Središču je zaprosila finančno direkcijo, da dovoli shranjevanje vina manjšim vinogradnikom v sosedovi kleti, kjer sami nimajo primernih prostorov. Ta oblast je odgovorila, da se v posameznih primerih itak to dovoljuje, splošnega dovoljenja pa ni mogoče izdati. — Po sklepu zadnje odborove seje je zaprosila bansko upravo, naj šolski pouk razdeli tako, da ne bodo vsi otroci iz iste hiše naenkrat v šoli, ampak da ostanejo nekateri doma v svrhu varstva dece in da izvršujejo

posle pastirjev. — V dneh od 15. in 16. novembra je dospelo v Ljubljano 32 kmetovalcev iz Zetske banovine, ki so si pod vodstvom strokovnjakov banske uprave ogledali razne zanimivosti v okolici Ljubljane. Kmetijska družba jih je po svojih zastopnikih sprejela na kolodvoru in drugi večer pogostila v restavraciji „Zvezda“ skupno z mestom. Prvi večer so bili pogoščeni od banske uprave. — Kmetijska družba je poslala svojega zastopnika na zborovanje učiteljev in učiteljic, ko so obravnavali vprašanje kmetijskega in gospodinjkega pouka na osnovnih šolah. — Družbeni zastopnik se je udeležil tudi ankete, ki jo je sklicala banska uprava v Celje zaradi določitve tipa štajerske kokoši. — Družbeni zastopniki so se udeležili ankete zaradi združitve strokovnih listov, ki jo je sklicala banska uprava pri Kmetijski družbi. — Banska uprava je dovolila perutninarskemu odseku Kmetijske družbe 10.000 Din za tečaj za gojitev in pitanje perutnine, ki se vrši 2., 10. in 20. decembra t. l. — Banska uprava je poslala družbi načrt pravilnika o snovanju „Banovinskega živinorejskega sklada“ v izjavo. G. ravnatelj je prečital ta osnutek, kateremu je pripomnil g. **Piber**, da se v tem osnutku mora navesti tudi podpora za vzdrževanje plemenjakov (bikcev, merjašckov). S tem se da vzpodbuda za dobro rejo vnetim živinorejcem. Odbor je vzel ta dodatek na znanje.

G. **Jan** je pripomnil, da se družba zavzame na merodajnih mestih za to, da bi se ne nosilo v tujino velikanskih vsot za nakup plemenskih živali, ampak naj se skuša kriti potrebe dobrih plemenjakov doma.

G. **Lenarčič** je priporočal, da se osnujejo po deželju živinorejske selekcijske zadruge. Le na ta način se bo zamoglo organizirati nakup plemenskih živali od strani oblasti v tuzemstvu.

Banska uprava je odgovorila na vlogo glede uporabe okrajnih cest po avtomobilih, in sicer s pripombo, da bo v takih primerih posebna komisija določila, katere ceste se smejo uporabljati.

O priliki zlate poroke g. podpredsednika Lenarčiča, je družba k tej proslavi čestitala, kar je vzel odbor odobrujoč na znanje.

V zadnji dobi je umrl Karl Globočnik, tvorničar kos v Trziču, ki je bil z družbo v stalnih stikih. Zato je družba izrazila rodbini pokojnika svoje sožalje.

G. **Steblovnik** je predlagal, naj Kmetijska družba zaprosi bansko upravo, da pritegne k obravnavi banovinskega proračuna za l. 1931. tudi zastopnike Kmet. družbe, ki naj zastopajo kmetijske interese.

Odbor je vzel soglasno ta utemeljeni predlog na znanje.

Poročilo o blagovnem prometu. G. ravnatelj je poročal, da se je izvršila na podlagi sklepa zadnje odborove seje potom knjigovodje Janko Bukovca revizija blagovnega poslovanja kmetijskih podružnic v Ljutomeru, Konjicah, Velikih Laščah in družbenih skladiščih v Mariboru in Celju.

Družbena skladišča v Mariboru in Celju, so bila v redu, le njih poslovanje bi bilo nekoliko praktičneje uvesti in olajšati. Vse ostale podružnice so pokazale pri svojem poslovanju precej pomanjkljivosti.

Preureditev družbenega knjigovodstva se je glasom sklepa zadnje odborove seje poverila strokovnjakom.

Oddaja umetnih gnojil, predvsem Tomasove žlindre in kalijeve soli ne dosega lanske količine, kar je v zvezi s sedanjo krizo. Za pospeševanje uporabe apnenega dušika je družba sklenila s tvornico v Rušah dogovor, da ga bo oddajala na kredit za 9 mesecev, ali pri takojšnjem plačilu po znižani ceni. Dosedaj je pa ta poziv, ki je izšel v „Kmetovalcu“, odnosno bil doposlan naravnost podružnicam, našel le malo odziva.

Zmešnjavo je povzročila objava Sadjarskega društva, da daje sadjarskim podružnicam nitrofoskal po 100 Din za 100 kg in po vrhu še enotretjino banske podpore. Društvo je nak-

adno moralo popraviti ceno na 200 Din in še povedati, da je treba za podporo vložiti šele prošnjo na bansko upravo. Kmetijska družba oddaja nitrofoskal po 172 Din za 100 kg na drobno. Zaradi tega poziva so nekatere podružnice preklicale svoja naročila na žlindro, češ, da dobijo nitrofoskal za 67 Din za 100 kg. Tako niso naročile podružnice ne enega in ne drugega gnojila. Sličen poziv je razposlala tudi Zadržna poslovnicva v Mariboru. Družba je na to zahtevala pojasnila od tvornice v Rušah in od banske uprave, v koliko je resnice na trditvi Sadjarskega društva in Poslovnice, da se dobi za nitrofoskal bansko podporo v višini ene tretjine nabavne cene.

Položaj na trgu z modro galico je letos naslednji: Tvornica „Zorka“ v Subotici je sklenila letos dogovor s kmetijskim ministrstvom za produkcijo tolike množine modre galice, da bo zadostovala za vso Jugoslavijo. Ta galica se bo oddajala po konkurenčnih cenah, da ne bo mogla nobena inozemska tvrdka konkurirati. Po daljši obravnavi o tem predmetu je glavni odbor pooblastil predsedstvo, da o pravem času nakupi potrebno množino modre galice.

Ustanovitev novih podružnic. G. ravnatelj je poročal o ustanovitvi novih podružnic v Petrovčah, Banja Loki pri Kočevju in v Gorenji vasi nad Škofjo Loko in glavni odbor jih je potrdil ter odobril od njih predlagane odbore.

Vzel je tudi na znanje izpremembo odborov pri podružnicah v Dolu pri Hraščniku in Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Na podlagi poročila o sestanku odbornikov Zveze kmetijskih podružnic za brežiški okoliš z dne 19. novembra, ki ga je vodil podpredsednik g. Hauptman, je glavni odbor sklenil likvidirati skladišče v Brežicah.

O izdajanju skupnega glasila je poročal g. **predsednik**. Prečital je dopis banske uprave na družbo, s katerim je ta sporočila svoje pogoje, pod katerimi naj se izda skupno glasilo. Obenem je pozvala družbo, naj ona prevzame ta posel.

G. **Levstik** je v svojih izvajanjih ostro nastopil proti skupnemu glasilu ter zagovarjal pravzaprav stališče Sadjarskega in vrtnarskega društva, ki je v tem vprašanju zavzelo odklonilno stališče.

G. **ravnatelj** je pojasnil, da te akcije ni podvzela Kmetijska družba, temveč banska uprava iz lastne inicijative. V interesu našega kmetijskega gospodarstva je, da dobijo naši kmetovalci primerno glasilo, v katerem se naj obravnavajo vse panoge, s katerimi se bavijo. S povečanim listom bo mogla Kmetijska družba nuditi svojim članom mnogo več, nego katerokoli društvo in bo ta list nadomestoval lahko vse druge.

G. **Kafol** je pojasnjeval težavno stališče mnogih podružnic od različnih društev na deželi. Eninisti ljudje so navadno voditelji vseh podružnic. Nobeni se pa ne morejo popolnoma posvetiti. Še najmanj pa je v korist kmetijskega napredka, če se podružnice različnih društev medsebojno ovirajo v delovanju. Na vseh zborovanjih kmetijskih podružnic se poudarja želja po združitvi glasil, da, še več, celo po združitvi vseh kmetijskih društev. Poudarjal je, da bo izdajanje skupnega glasila le v korist našemu celokupnemu kmetijskemu gospodarstvu. Glavni odbor je odobril predlog banske uprave za izdajanje skupnega glasila po družbi.

Proti je glasoval edini g. **Levstik**.

Slučajnosti. Pri slučajnostih je predlagal g. **Piber**, da bi podvzela Kmetijska družba pri Ministrstvu za šume in rude potrebne korake, da se v novem lovskem zakonu lovišča ne povečajo na nameravanih 250 ha, kajti mala lovišča donajajo našim občinam lepe dohodke, medtem ko so velika primeroma cenejša.

Glavni odbor je vzel ta predlog na znanje s priporočilom, da sestavi g. predsednik, kot priznani strokovnjak v tej zadevi, primerno vlogo na g. ministra za šume in rude.

Ker ni bilo drugih predlogov, je g. predsednik zaključil sejo ob 14. uri.

Tržni pregled.

Goveja živina. Cene nestalne, neugodne, dasi je trgovina živa. Na letnem sejmu v Zagrebu, dne 9. t. m. je bilo prodanih 467 glav za Italijo in Avstrijo. Tako živahne kupčije na zagrebškem sejmu ne pomnijo. To je znak, da cena ne bo več nazadovala. Na naših sejmih so cene zelo nizke.

Prasiči. Tendenca zelo neugodna, cene nizke kakor še nobenkoli po vojni. Pršutarji 8—9 Din, kupci iščejo le belo nemastno blago. Špeharji 10 Din.

Konji. Cene čvrste na hrvaških sejmih; par 12—16.000 Din. Izvoz dovoljen v Avstrijo in Italijo.

Žito. Važnih izprememb ni, je nekaj več volje za nakup. Koruza se je živahno trgovala pri neizpremenjenih cenah. Cena pšenici banaške postaje 138—140 Din, koruzi umetno sušeni 100 Din.

Vino. Trguje se živahno, izvoz znaten. Na izvoženo vino se plača 1 Din premije. Letos se pri zmernih cenah vino lahko proda. Vinogradniki drže blago čvrsto.

Lesni trg. Cene stalno v nazadovanju, kupčija sedaj popolnoma mrtva. Oživila bo takoj po novem letu, ker bo vozna tarifa v Italiji in pri nas znižana.

Štev. 3839.

RAZGLAS.

V založbi ministrstva za šume in rudnike je izšla knjiga

„SUMARSKI ZAKONI I PROPISI“

I. Delo.

Zakon o šumama,

ki sta jo opremila s komentarjem, uredbami in s pravilniki gg. univ. profesor dr. Josip Balen in drž. svetnik dr. Stevan Sagadin. Knjiga vsebuje avtentičen tekst zakona z vsemi uredbami, pravilniki, odloki in formularji, ki so v zvezi s tem zakonom; nadalje natančen komentar, v katerem so pojasnjene vse intencije, ki so vodile ne samo ministrstvo za šume in rudnike, temveč tudi vrhovni zakonodavni svet pri sestavi tega važnega narodno-gospodarskega zakona.

Delo vsebuje 320 tiskanih strani velikega formata ter je tiskano v latinici.

Cena elegantne v platno vezane knjige znaša 100 Din za komad (obenem s poštnino) ter se lahko naroči pri direkciji šum v Ljubljani.

Direkcija šum v Ljubljani.

Tržne cene.

Tržne cene so označene tako, kakor veljajo na trgu ali na sejmih v Ljubljani in Mariboru pri nadrobni prodaji in so posnete po tržnih poročilih teh mest. Cene na deželi in pri kupčiji na debelo so nižje.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	195 do 200	130 do 200*	130 do 200*
	rž	1 ..	175 do 185	140 do 160*	140 do 160*
	ječmen	1 ..	18 do 19	130 do 150*	130 do 150*
	ovos	1 ..	190 do 205	16 do 200	16 do 200
	proso	1 ..	180.	do 20	180 do 200*
	koruza (nova, sušena)	1 ..	155 do 175	140 do 180	140 do 180
	ajda	1 ..	18	do 190	125 do 150
	fižol, ribaničan	1 ..	do 30*	150 do 300	150 do 300
	fižol, prepeličar	1 ..	do 350	do 350	do 350
	krompir	1 ..	75 do 100	75 do 100	75 do 100
Seno in slama	sladko seno	1 ..	75 do 100	60 do 85	60 do 85
	kislo seno	1 ..	60 do 70	55 do 60	55 do 60
	slama	1 ..	60 do 70	55 do 60	55 do 60
Goveja živina	Volli I žive teže 1 kg	1 ..	do 9	7 do 9	7 do 9
	.. II. " " 1 ..	1 ..	do 8	6 do 8	6 do 8
	.. III. " " 1 ..	1 ..	do 7	5 do 7	5 do 7
	Krave, debele " " 1 ..	1 ..	4 50 do 6 50	3 50 do 5 50	3 50 do 5 50
	Krave, klobasarice " " 1 ..	1 ..	3 do 3 50	2 50 do 3 50	2 50 do 3 50
Teleta žive teže 1 kg	1 ..	0 do 2 50	0 do 2 50	0 do 2 50	
(Prigon v Lj. 220, v Mar. 600 glav.)					
Prasiči	6—8 tednov stari kom.	1 ..	100 do 20*	100 do 200*	100 do 200*
	3—4 mesece stari " "	1 ..	250 do 350	250 do 350	250 do 350
	5—7 mesecev stari " "	1 ..	do 45*	do 45*	do 45*
	debel žive teže 1 kg	1 ..	do 8	8 do 11	8 do 11
	debel mrtve " " 1 ..	1 ..	do 12	12 do 14	12 do 14
(Prigon v Lj. 260, v Mar. 216 glav.)					
Perutnina	piščanec kom.	1 ..	10 do 25	15 do 25	15 do 25
	kokoš " "	1 ..	25 do 35	30 do 45*	30 do 45*
Mleko, maslo, sir, jajca	mleko 1 lit.	1 ..	do 3	2 50 do 3	2 50 do 3
	smetana 1 ..	1 ..	do 12	12 do 14	12 do 14
	čajno maslo 1 kg	1 ..	36 do 44	40 do 48	40 do 48
	surovo maslo 1 ..	1 ..	25 do 28	32 do 36	32 do 36
	bohinski sir 1 ..	1 ..	24 do 28	do 26	do 26
	sirček 1 ..	1 ..	7 do 8	7 do 10	7 do 10
jajca kom.	1 ..	1 25 do 50	0 90 do 1 25	0 90 do 1 25	
Kurlivo	trda drva 1 m ³	1 ..	140 do 150	130 do 145*	130 do 145*
	mehka drva 1 ..	1 ..	70 do 80	90 do 110*	90 do 110*

Za uredništvo odgovoren: Inž. Rado Lah. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnika nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi Družba „ILIRIJA“ Ljubljana, Dunajska cesta 46
Telefon št. 28—20

Kavo vseh vrst in vsakovrstno špecerijsko blago. Semena vedno sveža in dobro kaljiva. Koruzo in drugo žito. Pšenično moko prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

Kupim štajerske kokoši,

3—4 komade in petelina rjave, čistokrvne, kakor so opisane v 22. številki „Kmetovalca“. Just Ušaj, upravnik vinarske zadruge, Smederevo. — (Srbija). 299

Bika montafonca

18 mesecev starega, mati dvakrat premovana na Ljubljanskem velesejmu z 28 točkami ima na prodaj Lovro Hočevar, Velike Lašče. 306

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran. vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 milijonov še lastna glavica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—

Podružnici:

MARIBOR
Aleksandrova o. št. 11

Šoštanj
(v lastni hiši)

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta števil. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 180 MILIJONOV DIN.

Za jesensko in zimsko škropljenje sadnega drevja proti raznim škodljivcem je priznano najuspešnejše sredstvo

ARBORIN

Izdeluje ga tvrdka

„CHEMOTECHNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

(na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne)

„GARKON“

je najuspešnejše sredstvo proti raznim sadnim škodljivcem na deblu in kroni, kakor listni, krvavi in sočni uši (kaparju) i. t. d. Uporablja se v jeseni, zimi, spomladi in poletju, ker rastlini prav nič ne škoduje, le škodljivce uniči. Izdeluje in razprodaja z navodili vred:

„GARKON“

družba z o. z. V CELJU

(Dobi se tudi pri Kmetijski družbi v Ljubljani.)

Prava uteha a bolne na živcih

„Pred uporabo!“

je moj ravnokar izšli spis. Tam so opisane mnoge dolgoletne izkušnje o vzrokih, postanku in zdravljenju živčnih bolezni. Pošljem vsakomur ta zdravstveni evangelij popolnoma zastonj če piše ponj na spodnji naslov.

Tisoči zahvalnic potrjuje doslej edino dosežni uspeh neumornega skrbnega raziskovanja v blagor trpečega človeštva. Kdor spada v

veliko armado živčno bolnih,

kdor trpi na raztresenosti, strahopetnosti, slabem spominu, nervoznostem glavobolu pomanjkanju spanja motenju v želodcu, preobčutljivosti, bolečinah v udih, splošni ali delni telesni slabosti ali drugih podobnih bolezenskih pojavih

si mora naročiti moje knjižico utehe!

Kdor jo bo prebral pazljivo, bo došel do pomirjalnega prepričanja, da se je našla enostavna pot do zdravja in veselja do življenja. Ne čakajte in pišite še danes na

Po uporabi!

Ernst Pasternack, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz 13. Abt. 356.

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušikom

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi žlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „Nitrofoskal Ruše“, sestavljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.

Oddaja posestva v najem.

Lepo posestvo v mestu, osem oralov veliko, prikladno za vrtnarja, tudi ograjeno za rejo perutnine, sadovnjak približno 250 sadnih dreves, se z vsemi gospodarskimi poslopi odda v najem. Naslov: Drago Hadl, Novo mesto. 313

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu tvrdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 284

20 Din na dan

naslužite v Vašem okraju. Pišite na: Tovarno „Persos“, Ljubljana. Poštni predal 307. Znamke za odgovor. 224

Sadno drevje,

jabolka, hruške, češnje, črešnje, višnje, marelice, Breskve, nešple, kostanje-maroni in orehe, ima na prodaj Alojzij Podobnikar, drevničar, Brezje, p. Dobrova pri Ljubljani. 290

Radio!

Najugodnejši nakup radio potrebnin od preproste detektorja do najpopolnejši sprejemni aparat. Neugajajoče aparate izboljšamo ali popravimo strokovno in ceno — Nič Vas ne stane, če zahtevate ponudbo in predvajanja.

Naslov: T. T. Drenig, Ljubljana I. Drenikov vrh I. 246

Več kmetijskih posestev

velikih in malih, na ravnini ali pa malo v hribih, pri Dravogradu, so pod ugodnimi pogoji na prodaj! Cena od 115 do 800 tisoč Din. Naslov se izve pri upravi „Kmetovalca“ v Ljubljani pod št. 287. 287

Dve kobilii,

stare ena 3 leta, druga 6 let, težke za vožnjo, pincravske pasme, ima na prodaj: Jernej Logončič, Pevna št. 13, p. Skofja Loka. 286

Bিকা

13 mesecev starega, domače sive pasme ima na prodaj: Franc Kolenc, Ponikve pri Trebnjem. 293

Kravo

simodolko, težko, visoko brejo, dobro mlekarico, prodam radi pomanjkanja prostora. Koseze št. 3 pri Zgornji Siki. 300

Zeleni kamen

za dve stopnici po 145 cm dolg in 37 cm širok in 18 cm visok kupi: Oskrbništvo graščine Podvin, p. Radovljica. 301

Absolvent

kmetijske šole z prav dobrimi spričevali, vojašičine prost, želi stopiti v primerno prakso. Zmožen voditi vse panoge gospodarstva. Najraje vstopi na veleposestvo ali graščino. Ostane tudi stalno v službi. Naslov pri upravi „Kmetovalca“ pod št. 304. 304

Pri glavobolu, omotici, bolečinah v ušesih, slabem spanju, razdražljivosti

takoj uporabi naravno grenčico „Franz-Josef“. Izjave klinik za interne bolezni nam pričajo o velikih uspehih, ki jih je povzročala grenčica „Franz-Josef“. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Vsa zdravila za ljudi in živali

naročate lahko iz lekarne na Vrhniki. Posebno priporočamo: Hočevarjevo Aromatično železno tinkturo, priznano najboljšo sredstvo zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost. Je boljša kot vsako železno vino! Pol literska steklenica 20 Din. Naročiti in porabiti je 3 steklenice. Želodčni prašek, ki učinkuje pri želodčnem katarju, to je pri tišanju in bolečinah in želodcu, želodčnem krču, kislem izpahovanju in bluvanju. Skatila 20 Din. Tussocot sirup zoper pljučne bolezni. Oblajenje kašeli, izčisti pljuča in dviga tek. 1 steklenica 40 Din. Nervocot, ki vsebuje kolo, železo in forstor. Deluje odlično pri živčnih boleznih, utrujenosti in nervoznosti. Okrepi in vrne tek. Steklenica 40 Din. Za domače živali: Sadnikarjev zdravilni prašek za prašiče. Sigurno zdravilo zoper bolezni na prebavilih, ki čisti in odvaja kužne bacile. Pospešuje tek in rejo živali, ter zabranj izbruh rdečice. Zavoi 12 Din, 10 zavojev 100 Din. — Bosulka svečice. Edino zdravilo zoper sravnitčno vnetje pri govedih. Zanesljivo zoper jalovost krav in telic. Skatila z 12 svečicami 30 Din. — Protikataralni prašek za konje. Preizkušeno zdravilo zoper konjski kašel, težko dihanje in izgubo teka. Skatila 20 Din.

Lekarna pri „Angelju Varhu“ na Vrhniki šte. 96. Imenovanih zdravil se ne dobi nikjer drugod, zato naročate naravnost od mene! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! Pri večjih naročilnih popusti!

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmu ali v hlevu živino, imejte vsolej pri sebi zanesljivo in praktično knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtalce“, katera vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. Cena knjižice je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se pri Kmetijski družbi ali pa pri založniku J. M. VICIC, Ljubljana, Abacjeva cesta št. 10, II. nadstr. 209

Cepljene trte:

Nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., p.: Juršinci pri Ptulju, žel. postaja Moškanjci, skladišče v Hlaponcih. — Zahtevalje brezplačni cenik na kratek naslov: „Trsničarska zadruga p.: Juršinci“. 258

Vajenca

za ključavničarsko obrt sprejme: Ivan Breskvar, ključavničar, Ljubljana, Sv Petra nasip 25. 292

Montafonska krava

6 let stara, visoko breja, ima na prodaj Oskrbništvo graščine Neukloster, p. Sv. Peter v Savinjski dolini pri Celju. 310

Izabela vino,

skrbno in pravilno vketeno, po Din 3.50 liter, ima na prodaj Oskrbništvo graščine Neukloster, p. Sv. Peter v Sav. dolini pri Celju. 313

Lokomobila (Lanz)

v najboljšem stanju, ki je gonila 2 venecijanki, krojno žago in šincžago, je ugodno na prodaj! Več se poizve: Hotel Miklič v Ljubljani (pri kolodvoru). 297

Majer z družino

se išče za večje kmetско posestvo. Ponudbe sprejema R. Celcer, Maribor, Čopova ul. 11/2. 302

Hlapec

h govedj živini, zanesljiv in pošten in dekta k prašičem, vajena vseh opravil, oba sta lahko zakonski par, išče „Ekonomija Turjak“, p. Turjak. Istotam je na prodaj lep, 15 mesecev star bik montafonske pasme. 303

Dva krasna teleta

(bika-simodolca) od prav dobrih mlekaric sta za plene na prodaj pri Franc Vrtačniku, Vič 44 pri Ljubljani. 387

Prodaj ali zamenjam

za kravo en mlin za žito na gepelj ali na motor s petimi siti, Alojzij Legat, Sejo 12, p. Zirovica (Gorenjsko). 388

Absolvent

kmetijske šole in zadruga tečala želi stopiti za tri mesece v brezplačno prakso na kakem veleposestvu, Naslov pri upravi „Kmetovalca“ pod št. 309. 389

Razsipalnik za umetni gnoj,

2 metra širok, že razbiljen, ima na prodaj Oskrbništvo graščine Neukloster, p. Sv. Peter v Savinjski dolini pri Celju. 311

Modeli za cementne strešnike

prodaj po nizki ceni, modele, mize ter vse potrebno za izdelavo cementnih strešnikov. Cena po dogovoru. Valentin Mužan, posestnik v Novi vasi, p. Lesce (Gorenjsko). 305

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebessnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; lestvice za kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžurju in v Julijski Penežiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabele hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odličnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnikova nasl. d. d.
v Ljubljani.

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90,000,000.—